

- 37 Quinimò tametsi ex circumstantiis liquido appareat; creditorem, & similes re invito domino suos fuisse, juris serveritas sic per iudicem temperari debet, ne ex his causis reos furti damnet, ac infamia afficiat, sed arbitriam pœnam benignè irrogabit; nam hujusmodi furta non sunt turpia, sicut cœtera, nec Reipublicæ nociva, nec apud honestos viros propter excessum fama denigratur nec talia furta computantur ad pœnam corporalem pro secundo, aut tertio ex statuto, vel consuetudine imposita, sicut præmissi *sup. lib. 2. cap. 9. num. 84.* Sic, nostro Præfide duce, tenent Farin. *num. 145. & quest. 169. num. 11.* Molin. *ubi proximè, Guttier. num. 26. Tusch. lit. F. concl. 553. n. 22. & 23.* ubi ait hujusmodi furta civiliter tantum coerceri, refert Farinac. *d. numer. 11.* quod in praxi receptum videtur, nunquam enim percepti, commodatarius, aut depositarius criminaliter conveniri propter usum non permissum. Tamen quoad actionem civilem, & forum internum bona fides utentis non prodest quominus ad solutionem, ac restitutionem compellatur tam mercedis pro usu, quam damni, quod dominus fenerit, si res perat, aut fiat deterior. Farinac. cum aliis *d. disp. 174. n. 145.* Molin. *sup. num. 5.* credulitas enim probabilis ab his non excusat, si verè domino invito, ad usum non concessum commodatarius devenit, aut creditor.
- 38 Illud tandem observandum; nam etsi commodatarius, & cœteri, de quibus loquuti sumus, mala fide rebus utantur alienis, credentes quod si dominus sciret, prohiberet, furtum non committunt, si verè dominus monitus præstaret assensum; hic enim plus valet quod in veritate est, quam quod opinione: nec furtum intervenire potest, nisi invito domino res contrectetur. §. *Sed etsi credat, Inst. de oblig. que ex delict. nasc. & ibi Glossa verb. Furtum, l. Inter omnes 47. §. Recltè, de furt. Pichard. in §. Furtum, num. 10. Inst. de oblig. que ex del. nasc. qui tamen adversus præcitatam Glossam tenet furtum committi, licet actio non detur. Sed Accursii sententia magis placet; nam qui laicum percuteret, quem clericum esse putabat, nec sacrilegium perpetraret, nec canonis excommunicationem incurreret: & qui mulierem solutam cognosceret, credens eam conjugatam, adulterium commississe non conferetur, licet quoad forum poli ille pro sacrilego, & hic pro adultero habeantur. Nec his obstat lex 1. §. *Divus Hadrianus, ad leg. Cornel. de siccar.* quam in praxi minimè observari constat.*

SUMMARIUM.

- 1 Dominium non acquiritur regulariter ex solo titulo, nisi interveniat traditio, Fallit in Beneficii Ecclesiastici collatione.
- 2 Ut proprietatis Beneficii queratur, acceptatione opus est.
- 3 Limitatur.
- 4 Prælati post Beneficii collationem innovare non valet, adhuc ante acceptationem, nisi renunciatio, vel mors provisi præcedat, aut tempus ad acceptandum præfinitum in collatione præterierit.
- 5 Ampliatur ad institutionem ac electionem. Beneficii collatio non est mera donatio, ibid.
- 6 Beneficium conferri potest sub conditione, si va-

- cat, ac etiam absolute, etsi conferens, & provisorius illud vacare ignorent.
- 7 Quas condiciones in collatione Beneficiorum admittere liceat.
 - 8 Utrum electio sub conditione, que tacite insit, subsistat.
 - 9 De summi Pontificis potestate ad disponendum de Beneficiis Ecclesiasticis.
 - 10 Pontifici liberum est quomodolibet Beneficia tribuere, quod Prælati inferioribus non licet.
 - 11 Beneficium vacat per obitum provisi post acceptationem, etsi possessionem ingressus non sit.
 - 12 Non vacat si ante acceptationem decessat is, cui collatum est, ex quo inferitur observatio ad provisionem beneficii reservati.
 - 13 Beneficium acceptari, potest per procuratorem cum speciali mandato.
 - 14 Ad resignationem, renunciationem, ac presentationem, & regulariter in beneficalibus speciale mandatum procurator habere debet, non in judicialibus.
 - 15 Laicus constitui potest procurator ad acceptandum beneficia, & alia spiritualia, & n. 18.
 - 16 Collatio Beneficii facta excommunicatione etiam minore ligato, non tenet, nec subsequuta absolutio convalescit: sed acceptationem per excommunicatum fieri non prohibetur.
 - 17 Utrum per illam acceptationem excommunicatus statim jus in Beneficio acquirat.
 - 18 Laicus cum speciali mandato potest Ecclesiasticum Beneficium resignare, & etiam Regularis similiter pro alio acceptare, & resignare valet beneficia.
 - 19 Si pro alio Beneficium acceptet nullum, vel non sufficiens mandatum habens sequuta ratihabitio provisi retrotrahitur ad tempus acceptationis.
 - 20 Utrum provisorius ratificans post tempus ad acceptandum præfinitum in collatione, acquirat beneficii proprietatem à die acceptationis per alium absque mandato speciali facte, & n. seqq.
 - 24 In Beneficiis ad prælationem inspicitur dies tituli, non possessionis: sed si de prioritare collationis non constat, attenditur possessio.
 - 25 In occidentalibus Indiis Beneficiarius non solvitur stipendium, nisi de capta possessione constiterit.
 - 26 Qui per vim occupat Beneficii possessionem illud amittit: non sic ubi violenter Beneficii prædium, vel aliud apprehendat. Habens jus ad Beneficium ut presentatus, id admittit, si propria autoritate administrat, vel possessionem capiat, etsi vim nullam inferat.
 - 27 Si quis spoliatur post adeptam legitime possessionem Beneficio Ecclesiastico, uti poterit interdicto Unde vi.
 - 28 Utrum habens titulum possit propria autoritate capere beneficii possessionem? & n. 30.
 - 29 Per investituram acquiritur proviso facultas ingrediendi propria autoritate beneficii possessionem.
 - 31 Legatarius qui propria autoritate rem legatam apprehendit, an illam amittat?
 - 32 Heredi quod juris remedium detur in legatarium qui propria autoritate legatum percepit.
 - 33 Quis censetur violenter possessionem beneficii capere, ut juris pœnas contrahat.
 - 34 Utrum qui obtinuit victoriam in causa super Beneficio valeat propria autoritate ingredi possessionem non vacuam.
 - 35 In beneficalibus quis intrusus vocetur, & n. 36. & 37.

38 Utrum

- 38 Utrum qui cum legitimo titulo possessionem Beneficii vacantem ingreditur, aliqua pœna sit dignus? & num. 40.
- 39 Facultatem mittendi in possessionem Beneficiorum quis habeat.
- 41 An ad capiendam beneficii possessionem speciali mandato sit opus?
- 42 Per investituram ab habente potestatem conferendi Beneficii proprietatis queritur, sed non possessio.
- 43 Per possessionem acquiritur absque collatione Beneficii proprietatis, si illa tradatur ab eo, qui habet illud conferendi potestatem.
- 44 Quibus modis possessio Beneficii queri possit.
- 45 Vera possessio per actus factos jure præscriptos acquiritur, de quibus remissivè.
- 46 Clavium traditio dominium, & possessio rerum, que illis sunt in horreo, vel taberna clausæ, transferatur.
- 47 Num opus sit, quod traditio clavium fiat apud ipsum horreum?
- 48 Beneficii possessio, ac cœterarum rerum per aspectum acquiri potest.
- 49 Per instrumenti traditionem possessio transfertur, & quod instrumentum tradi debeat, & n. 50.
- 51 Non est necesse, quod res sit præsens, cum instrumentum traditur.
- 52 Si propter impedimentum non sit tutum accedere ad locum, unde Ecclesia Beneficii prospici queat, possessionem ubicunque per aliquod signum tradi permittitur.
- 53 Capta possessione in Ecclesia, vel domo Beneficarii, aut per clavium traditionem, omnium que ad Beneficium spectant, possessio sine apprehensione comparatur.
- 54 Apprehensione unius predii, vel alterius rei ad ceterarum rerum, etsi Beneficiarius id intendat: & quoad non apprehensa non competunt ei remedia possessoria, que dantur possidenti.

CAPUT XVI.

Ad Num. I.

- 1 **E**X titulo emptionis, donationis, vel alio quovis regulariter dominium non acquiritur, nisi subsequatur traditio, sed jus tantum ad rem interim comparatur, l. *Si ager 51. de rei vindicat. l. Traditionibus 20. C. de pact. Molin. de just. & jur. tract. 2. disp. 3. n. 17. Lessius eod. tract. lib. 2. cap. 3. n. 12. Pichard. in §. Utrique tamen, n. 5. & 6. Inst. de empt. & vend. & cum aliis adnotavimus supra, lib. 2. c. 19. n. 5. Inter alias exceptiones, quibus præfata regula restringitur, præcipua censetur collatio Ecclesiastici Beneficii, per quam acceptans jus in re, ac proprietatem statim querit, non expectata possessione. Card. Tusch. *lit. C. concl. 433. n. 4. Molin. disp. 2. n. 8. Lessius n. 16. Garcia de Benefic. part. 4. cap. 2. n. 1. Vivian. in praxi juris patron. lib. 13. cap. 2. n. 10. Gonzal. ad reg. 8. Cancellar. gloss. 15. §. 1. num. 15. Barbosa collectan. cap. Si tibi absenti, num. 4. de præbend. in 6. & alii apud me d. cap. 19. num. 20.* Hinc ante adeptam possessionem beneficium poterit permutari. Mant. *de tacit. & ambig. convent. lib. 25. tit. 9. n. 9.* Beneficiarius suos fructus facit, & ad pensum Divini Officii tenetur. Lessius *sup. cap. 34. num. 167. Navar. de Orat. cap. 7. num. 27. & 28. Garcia sup. part. 2. cap. 1. à num. 92.**
- 2 Ut autem illud jus proprietatis compararetur, D. de Faria Novæ Addit. ad Covar. Tom. II.

acceptatione opus est. Tusch. *num. 14. Flamin. de resignat. benefic. lib. 10. quest. 8. à num. 5. Barbosa n. 3. Molina & Vivian. ubi sup. Sanch. de matrim. lib. 3. disp. 36. num. 4. D. Fraff. de Reg. patronat. Indian. cap. 24. n. 1. Garcia d. cap. 2. n. 1. & cap. 3. n. 15. ubi quod ante acceptationem solum competit jus ad rem. Tondut. *quest. Benefic. part. 2. cap. 4. §. 6. num. 54. Ricc. in Cur. Archiep. Neap. part. 2. decis. 41. n. 2.* In praxi tamen observatur, quod provisorius actualem possessionem Beneficii apprehendat, ita ut dubium sit num ante possessionem liceat administrare: quod ex loci consuetudine definitur. Vivian. *n. 4. & 14. vers. Sed praxis.**

Nonnunquam absque acceptatione collationis jus in beneficio queritur, cum scilicet poscenti certum Beneficium sine pensione, aliove gravamine conceditur. D. Fraff. cum aliis *dict. cap. 24. num. 16.* sufficit enim præcedens assensus precibus explicitus, qui persister præsumitur, nisi de mutatione voluntatis constiterit, juxta præmissa *sup. cap. proximo, n. 10.*

Ibi: Addit præterea Summus Pontifex.

Prælati, qui Beneficium contulit, aut ejus successor, nequeunt innovare, nec retractare collationem, aut alteri beneficium idem conferre, nisi provisorius renunciaret, aut tempus ad acceptandum præfinitum præterierit, si terminus assignetur. Menoch. *num. 9. 10. Sanch. ubi proximè, Barbosa sup. num. 8. Garcia d. part. 4. cap. 3. n. 41. Gonzal. sup. gloss. 26. num. 14. Flamin. de resignat. Benefic. lib. 10. q. 8. n. 9. Cald. Pereyra de potest. eligendi, cap. 6. num. 14. Guttier. Canoniar. lib. 2. cap. 11. n. 80. Lessius d. lib. 2. cap. 34. num. 51. Menoch. de arbitrar. casu 185. num. 47.* Et secunda collatio, nisi prima sit extincta renunciatione, obitu provisi, vel termini lapsu, nulla proferri habetur, etsi longè digniori fiat. Guttier. *loco cit.*

Ibi: Quod speciali quadam ratione.

De qua Sanch. Lessius, Menochius & alii ex prælaudatis; nam etsi collatio Beneficii donatio sæpe nuncupetur, D. Fraff. ex aliis *cap. 11. n. 11.* verè qui confert, minimè donat: tum quia jure tenetur ad collationem ratione officii, & quod eo cogente conceditur, non donatur, l. *donari 29. de donat.* tum quòd Episcopus per collationem nihil de bonis propriis detrahit, sed solum assignat, electa persona, cui redditus, & proprietates Beneficii cedere debeant, titulum, & jus per collationem tribuit juxta canonicas sanctiones, atque ut dispensatorem se gerit, non ut dominum. Ad rem est egregius textus in l. *Unum ex familia 69. §. 1. ff. de legat. 2. ibi: Non enim facultas necessaria electionis, propria liberalitatis beneficium est. Quid enim est quod de suo videtur reliquisse, qui quod relinquit omnino reddere debuit?* Unde licet donans ante acceptationem liberè valeat liberalitatis actum revocare, ex quo nullum jus queritur donatario; non tamen sic Prælati Beneficii collationem, qua jus ad illud ex legis dispositione provisorius acquirit. Hucusque præmissa de collatione pariter procedunt in institutione, electione confirmata, & aliis titulis, quibus beneficia Ecclesiastica queruntur, de quibus Vivian. *d. cap. 2. n. 10. cum seqq. Lessius d. cap. 34. à n. 11. & alii, quos refert Garcia part. 4. cap. 1. n. 1.*

R

Ad

Ad Num. 2.

6 Licet beneficium conferre sub conditione si vacat, est conferens, & provifus vacationem ignorent: quæ collatio statim evanescit, aut virtus subsistit, si verè vacet beneficium. Garcia cum pluribus de Benefic. part. 8. cap. 2. num. 4. Vivian. in praxi jurispatron. lib. 8. cap. 6. num. 25. Barbosa collect. cap. in Electionibus, num. 8. de election. in 6. Zerola in praxi Episcop. verb. Beneficia, vers. Secundum dubium, Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 15. §. 1. num. 23. Tusch. lit. E, conclus. 82. num. 6. Villalob. Arar. comm. opin. lit. C, n. 151. Azor. Instit. moral. p. 2. lib. 6. cap. 26. vers. Tertio queritur. Imò subsistit collatio, eà non expressa conditione, de Beneficio quod an vacet, tam conferens, quam is cui confertur, nescit, modò tunc Beneficium vacaverit. Tusch. lit. E, concl. 82. num. 7. Gonzal. cum aliis sup. in proem. §. 5. num. 107. Alioquin si non vacet, nullius erit momenti, quia omnis collatio, est à Pontifice fiat beneficium non vacantis, est irrita. Tusch. lit. C, concl. 429. Azor. vers. Vacans. Quod est verum ita ut nec promitti possit, cap. 2. de concess. prebend. Azor. ubi proximè, Garcia part. 10. cap. 1. num. 1. Pontifici tamen ex plenitudine potestatis licet beneficia conferre, cum vacaverint, cap. Proposuit 4. de concess. prebend. ubi Barbosa cum pluribus num. 3. Garcia n. 3. Azor. loc. cit. D. Fraff. de Reg. patronat. Indiar. cap. 31. num. 56. videndus à n. 47. Consule Gom. ad reg. de verisimili, q. 1.

7 Non solum præfata conditio, si vacat, sed & aliæ similes, quæ tacite insunt, & ad præfens, vel præteritum tempus referuntur, collationem non vitiant (et si hæc sub conditione fieri non possit, Azor. d. vers. Secundò queritur, Tusch. lit. C, concl. 428. num. 9. Garcia part. 8. cap. 2. num. 1.) ut tenent Tusch. n. 6. Azor. vers. Tertio queritur, Garcia cum aliis num. 4. Idem erit de conditione de futuro, si tacite insit. Azor. vers. He enim conditiones: quod limitat Garcia n. 12. Condicio etenim, quæ ex natura actus à jure subintelligitur, licet exprimitur, illum non reddit conditionalem, l. Cum ad præfens 37. de reb. credit. l. Conditiones extrinsecus 98. de conditionibus, & demonstrationibus.

8 In electionibus tamen adhuc conditiones, quæ tacite insunt, si vacat, si exprimitur, nullitatem inducere, ex cap. 2. de elect. in 6. cum D. Covar. sustinent Tusch. lit. E, concl. 82. num. 1. Barbosa collect. d. cap. 2. n. 10. Villalob. ubi sup. Dissentiunt Vivian. d. cap. 6. n. 26. Emman. Rodrig. question. Regular. tom. 2. quest. 51. art. 3. Garcia cum aliis num. 5. cum seqq. omninò consulendus.

Ibi: Ipse verò Romanus Pontifex.

9 De potestate Pontificis quoad Ecclesiastica Beneficia agitur in cap. 2. de prebend. in 6. Clem. 1. ut litt. pend. cap. Cuncta per mundum 17. quest. 3. Et licet plures eum Beneficiorum dominum dixerint, quos refert D. Fraff. sup. cap. 23. num. 27. verius tamen est, eorum dominum penes Christum Dominum specialiter residere, ut sustinet idem cum non paucis n. 33. Pontificem verò plenissimam obtinere administrandi facultatem, sicut plurimi docent apud ipsum D. Fraffum latè agentem ex num. 39. Unde liberè de Beneficiis valet dispone aduersus Canonicas constitutiones, modò juri divino, aut naturali non deroget. Azor. d.

cap. 26. in princip. Unde obiter inferitur quod Pontifex poterit collationem non acceptatam, ad libitum revocare, non refragante prohibitione dicti capitis Si tibi absenti, de prebend. in 6. Post acceptationem verò secunda collatio non subsistit Beneficii non vacantis. Tusch. lit. C, conclus. 429. num. 2. 4. & 6. D. Fraff. sup. cap. 31. num. 47. Verum si Pontifex vellet, posset ex certa scientia absque aliqua causa Beneficium etiam possidenti adimere ex plenitudine potestatis, & collatio alteri facta subsistit, licet hoc licitè non fiat. Azor. d. part. 2. lib. 4. cap. 20. vers. Vigesimo quartum, Azeved. in l. 2. num. 10. tit. 14. lib. 4. Recopilat. Gonzal. ad reg. 8. Cancellar. proem. §. 1. num. 36. Anton. Gabr. commun. lib. 3. tit. de jur. questio non tollend. conclus. 1. à num. 9. Gom. ad reg. de non tollend. jur. questio, q. 1. vers. Putarem.

Ex traditis constat, liberum esse Pontifici conferre beneficia sub qualibet conditione, etiam de futuro, modo, ad tempus, alternativè, aut copulativè, quanquam inferioribus Prelatis prohibeatur, cap. Pastoralis 42. 7. q. 1. cap. Veniens 5. de fil. presb. Azor. lib. 6. cap. 26. in princ. Vivian. sup. num. 28. Garcia part. 8. cap. 2. in fin. Barbosa collect. cap. 2. n. 8. de preb. in 6.

Ad Num. 3.

Beneficium vacat per obitum illius, cujus est proprium (ita ut licet defunctus Beneficiarius vitæ restitueretur, nullum jus ad illud haberet. Barbosa de potest. Episc. part. 3. alleg. 57. num. 199. Gonzal. gloss. 15. num. 6. Medicis tract. mors omni. solv. num. 146. Guazzin. de defens. reor. defens. 39. cap. 1. num. 14. D. Fraff. de Reg. patron. Indiar. cap. 23. num. 4.) cap. Susceptum 6. de rescript. in 6. cap. Præfenti 34. de prebend. eod. lib. Lotter. de re Beneficiar. lib. 1. quest. 8. num. 19. Barbosa num. 198. Garcia part. 11. cap. 2. num. 1. D. Fraff. cum non paucis num. 1. Quod verum est, quanvis Beneficiarius post acceptationem, nondum suscepta possessione decedat, quia jam jus in re, & proprietatem quaesierat, ut prenotavimus. Garcia part. 4. cap. 2. num. 14. Carol. de Tapia decis. 18. n. 8. D. Fraff. cum aliis n. 2.

Sed si ante acceptationem obeat provifus, per illius mortem non dicitur vacare beneficium, quoniam nunquam obtinuit jus in illo, sed ad ipsum, sicut prædixi num. 2. quod non sufficit ut per mortem inducatur vacatio. Garcia part. 5. cap. 1. numer. 549. Barbosa collect. cap. Si tibi absenti, num. 7. de prebend. in 6. Gonzal. gloss. 15. §. 2. num. 1. 2. & 6. ubi alii. Ex prælibatis igitur planè deducitur, quod D. Covarruv. hic docuit; nam si Pontifex Beneficium reservatum, ut quia in Cùria vacavit, conferat, ita distinguere oportet; aut provifus acceptavit, vel non. Priore casu expirat reservatio, & collatio ad Ordinarium devolvitur, nec opus est, quod defunctus caperet possessionem. Posteriore iterum idem Pontifex reservationis virtute conferet, cum per mortem provifus non induceretur nova vacatio, sed antiqua cum qualitate reservationis persistit, ac si collatio nulla præcessisset. Sic post alios observat Gonzal. d. num. 6. Tondut. qq. Beneficial. p. 2. cap. 3. §. 2. n. 45. Gratian. discept. cap. 278. n. 28.

Ad Num. 4.

Beneficii Ecclesiastici collatio potest per procuratorem acceptare ad id speciale mandatum habentem; non tamen desideratur individuale ad tale Bene-

Beneficium, sit enim est si constituatur procurator generaliter ad Beneficiorum acceptationem. Azor. Instit. Moral. part. 2. lib. 7. cap. 23. in fin. Flamin. de resignat. Benefic. lib. 10. quest. 8. num. 34. Villalob. commun. opin. tom. 1. lib. 4. tit. 24. num. 15. Barbosa collect. cap. Si tibi absenti, n. 11. de prebend. in 6. ubi alii, Rebuff. in praxi benefic. lib. 3. tit. de proc. ad resignat. constit. num. 10. & 11. Garcia de benefic. part. 1. cap. 6. num. 48. ubi quod potest ex mandato ad acceptanda Beneficia, etiam curata, & dignitates admittere Rebuff. sup. n. 12. Nec sufficit mandatum cum libera; Barbosa clausula 35. n. 41. ubi alii.

Ibi: Idem equidem obtinet.

14 Ad resignationem Beneficii speciale desideratur mandatum. Flamin. lib. 9. cap. 7. num. 9. Rebuff. num. 10. Barbosa tract. de claus. claus. 35. num. 39. Cardoso in Praxi judic. verbo Procurator, num. 40. Tusch. lit. M, concl. 52. num. 40. Quem procuratorem minor absque curatoris autoritate valet constituere Vivian. in Praxi jurispatron. lib. 13. cap. 10. num. 47. Regulariter in beneficiis, ut præsentatione, renunciatione, & aliis, mandatum generale non sufficit. Tusch. num. 39. Barbosa collect. d. cap. Si tibi, num. 13. Gratian. disceptat. cap. 66. num. 35. In judicio tamen super re spirituali procuratorem cum generali mandato audiendum opinatur Mandosius ad Lap. allegat. 70. verbo Beneficialis, quem refert Gratian. num. 36. ubi quod in praxi Romæ servatur.

Ibi: Illud profectò hac in questione.

15 Laicus constituit potest procurator ad acceptanda Ecclesiastica Beneficia. Tusch. lit. A, concl. 69. num. 3. Azor. ubi proximè, Flamin. d. lib. 9. q. 13. num. 19. Rebuff. sup. num. 17. Barbosa collect. cap. 1. num. 3. de procurat. in 6. & regulariter Laicus in spiritualibus procurator admittitur, d. cap. 1. de procurator. Vivian. in praxi jurispatron. lib. 11. cap. 1. num. 1.

Ibi: Nam etsi Beneficium conferri.

16 Collatio Beneficii si fiat excommunicato, non tenet, cap. Postulasti 7. de Cleric. excommunic. ministrant. ubi plenissimè plurimis laudatis, Barbosa in collect. quod verum est adhuc si quis minore innotetur excommunicatione. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 58. num. 25. ubi alii. Sed si ille, cui jure Beneficium confertur, deinde in excommunicationem incidit, collationem valebit acceptare. Tusch. sup. num. 1. Gonzal. num. 26. Lessius de justit. & jure, lib. 2. cap. 34. num. 118. Azor. lib. 6. cap. 7. vers. Secunda opinio, Garcia de Benefic. part. 7. cap. 13. num. 35. Flamin. de resign. Benefic. lib. 10. q. 8. num. 39. Ricciul. de jure person. extra grem. Eccles. existent. lib. 4. cap. 10. ex n. 1. Barbosa cum pluribus collect. cap. Postulasti, num. 21. de cleric. excomm. ministr. Collatio autem facta excommunicato per absolutionem non convalescit. Tondut. qq. Beneficial. part. 2. cap. 5. §. 3. num. 2. ex num. 2. D. Covar. in cap. Alma mater, n. 2. versic. Septimò idem respondendum, de sentent. excomm. in 6. & alii apud Barbofam n. 10.

Ibi: At idem esse in excommunicato.

Communem sententiam Præfens noster sic intelligit, ut acceptatio subsistat, jus tamen non acquiritur in beneficio excommunicatus, donec absolvatur, quia incapax censetur acquirendi rem spiritualem. Cui assentitur Lessius sup. doctissimus P. Suar. de censur. disp. 24. sect. 2. num. 15. quod quidem verius videtur: atramen sustinendo communem, quam probabilem, ac praxi receptam profertur Lessius, respondet Garcia num. 41. ad objectionem quod per acceptationem nullum jus quaerit excommunicatus, sed per collationem tempore habili factam sub conditione sine qua non, si acceptaverit; & hoc, præfens consensu per provifum etiam excommunicatum.

Ibi: Proximè dictis accedit.

18 Laicus procurator admittitur ad resignationem Ecclesiastici Beneficii cum speciali mandato. Azor. lib. 7. cap. 20. vers. Tertio queritur. Rebuff. in praxi Benefic. tit. de procur. ad resign. constit. num. 10. Flamin. lib. 9. q. 3. num. 12. Barbosa collect. Clem. unic. num. 9. de renunciat. Bonacosa commun. opin. lib. 1. tit. 10. num. 14. Vivian. sup. lib. 11. cap. 1. num. 1. Regularis quoque ad acceptandum, vel resignandum Beneficia idoneus censetur procurator, ut Azor. ac Rebuffus observant.

Ad Num. 5.

19 Si quis absque speciali mandato, aut nullo pro absente Beneficium acceptet, sequuta provifus rati habitio retrotrahetur, ita ut jus in Beneficio illi à die acceptationis acquiratur. Azor. p. 2. cap. 23. in fin. Rebuff. sup. num. 14. nam regulariter, nisi tertio læsio inferatur, retrotrahitur ad tempus actus, qui ratificatur, atque mandato æquiparatur, quod fingitur ab initio intervenisse, de quo latè Card. Tusch. lit. R, conclus. 20. & 21. Barbosa collect. cap. Rati habitio, de reg. jur. in 6. & alii plures, quos ipse refert axiom. 197. num. 17. quæ locum obtinent etiam in illis actibus, quibus speciale desideratur mandatum. Tusch. dicta concl. 20. num. 5. Flamin. de resignat. benefic. lib. 10. q. 8. num. 38. Barbosa in d. collect. num. 13. & in cap. fin. n. 3. de jure jur. in 6. Trentacinq. variar. lib. 2. tit. de procur. resol. 9. n. 2.

Ibi: Cum Prælatus Beneficium absenti.

20 Solet in collatione Beneficiorum tempus præfiniri, ut infra illud provifus acceptare teneatur, quo transacto, licebit Episcopo conferre alteri, quod aliàs agere non posset ante voluntatis declarationem, juxta caput Si tibi absenti, de prebend. in 6. de quo sup. num. 4. Inde queritur, si Prælatus conferat absenti Beneficium cum clausula, ut intra duos menses acceptet, & quidam absque sufficiente mandato statim acceptet absentes nomine, utrum hic post bimestre valeat acceptationem tertii habere ratam? Negativa sententia suadet ex eo quod ratificatio fieri debet intra terminum præscriptum actui, qui ratificatur, l. Bonorum 24. ff. rem rat. haber. Anton. Gom. in l. 45. Tauri, num. 83. Salgad. de Reg. protecl. p. 2. cap. 2. num. 67.